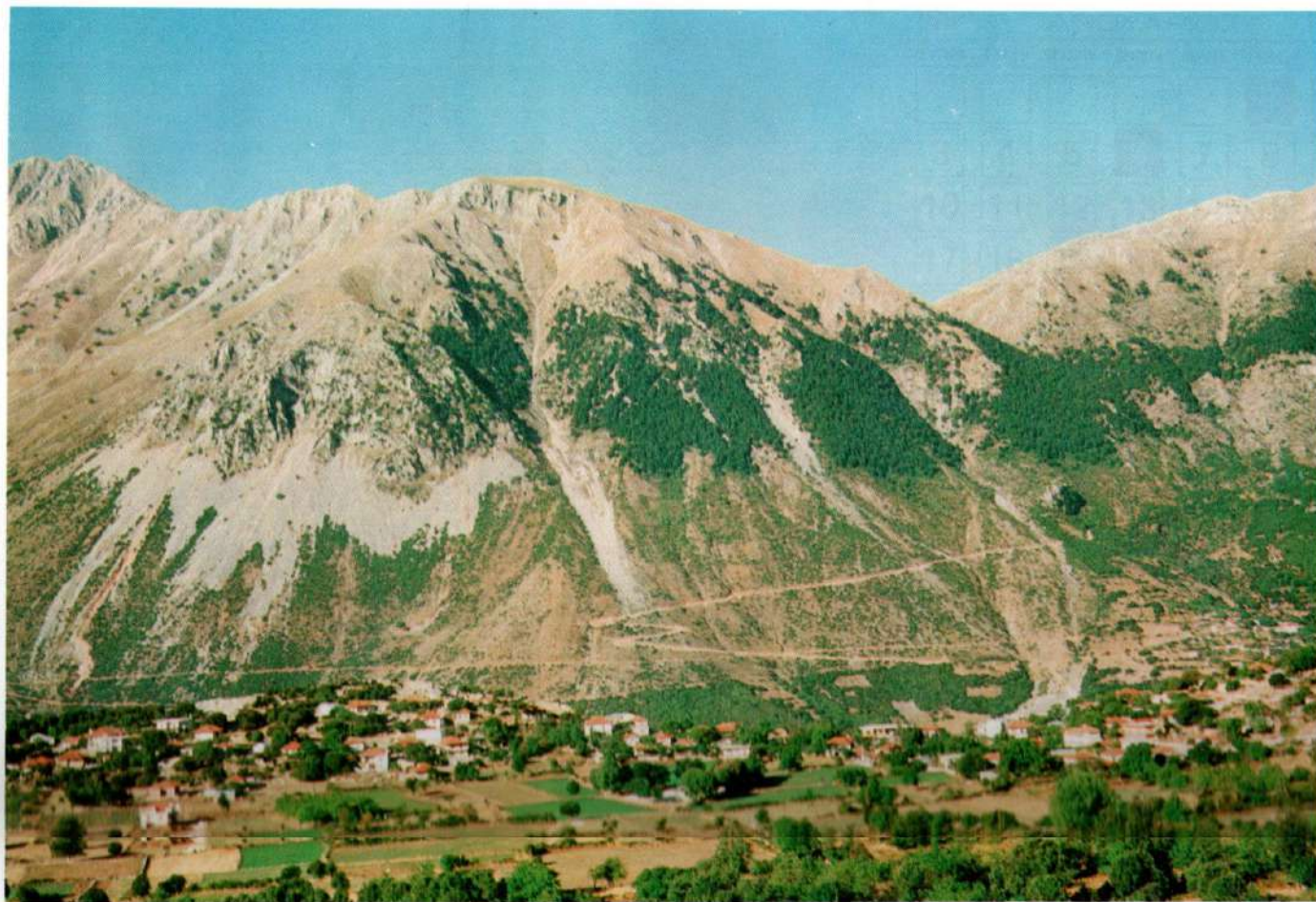

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΙΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ « Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ » ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1976

ΓΡΑΦΕΙΟ: Σωκράτους 59, 1ος όροφος 104 31 ΑΘΗΝΑ

Όπου κι αν πάω κι αν σταθώ
μέσ' την καρδιά μου σφιχτά θα σε κρατώ.
Τα βήματά μου ξένο χώμα κι αν πατάνε
στο νου μου μονάχα εσένα κουβαλάνε.
Η δική σου απέραντη ομορφιά
όσο θα ζω θα μου κρατάει συντροφιά.

Αη-Γιώργη που μας βοηθάς
σ' όλα τα βήματά μας
βοήθα και τούτη τη χρονιά
όλα του κόσμου τα παιδιά
προστάτη έχουμε μονάχα εσένα
είτε στη χώρα είμαστε
είτε μακριά στα ξένα.
Κρυφά ή φανερά
μικροί, μεγάλοι, όλοι πάντα θα σε τιμούμε
όλοι και τούτη τη χρονιά
μόνο χαρές να δούμε.

ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΙΚΟ

1994

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΙΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

« Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ » ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1976

1994	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ							1994
ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚ.	ΣΑΒΒΑΤΟ	ΚΥΡΙΑΚΗ		
					1	2		
3	4	5	6	7	8	9		
10	11	12	13	14	15	16		
17	18	19	20	21	22	23		
24	25	26	27	28	29	30		
31								

1994	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ							1994
ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚ.	ΣΑΒΒΑΤΟ	ΚΥΡΙΑΚΗ		
	1	2	3	4	5	6		
7	8	9	10	11	12	13		
14	15	16	17	18	19	20		
21	22	23	24	25	26	27		
28								

1922 - Τσολιάδες στη Μ. Ασία. Από
αριστερά: Φωτ. Γούλας, Λάζαρος
Γρ. Μπέλλος, Γιάνν. Γούσης και
Στυλ. Χρόνης

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΙΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ « Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ » ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1976

1994 ΜΑΡΤΙΟΣ 1994

ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚ.	ΣΑΒΒΑΤΟ	ΚΥΡΙΑΚΗ
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Θωμάς και
Ευθαλία Μπέλλου

1994 ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1994

ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚ.	ΣΑΒΒΑΤΟ	ΚΥΡΙΑΚΗ
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΙΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

« Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ » ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1976

1994	ΜΑΪΟΣ							1994
ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚ.	ΣΑΒΒΑΤΟ	ΚΥΡΙΑΚΗ		
						1		
2	3	4	5	6	7	8		
9	10	11	12	13	14	15		
16	17	18	19	20	21	22		
23	24	25	26	27	28	29		
30	31							

« Η Αγία Κυριακή »

Μέχρι το 1910 ήταν μοναστήρι, αγνάντια σ' όλο το χωριό, αλλά και στο πέρασμα των Μανωλιασσιτών, για να ξεκουραστούν ψυχικά αλλά και να γευτούν την ανάπαυση και αγαλίαση

1994	ΙΟΥΝΙΟΣ							1994
ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚ.	ΣΑΒΒΑΤΟ	ΚΥΡΙΑΚΗ		
		1	2	3	4	5		
6	7	8	9	10	11	12		
13	14	15	16	17	18	19		
20	21	22	23	24	25	26		
27	28	29	30					

« Ο Αη - Λιάς »

«... Εκ της θέσεως προφήτης Ηλίας τουτέστι της υψηλότερας κορυφογραμμής κατωπτεύσαμε το Μπιζάνι...»
(Μάνος, οπλαρχηγός Δ. Μπότσαρη 31-12-1912)

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΙΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

« Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ » ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1976

1994	ΙΟΥΛΙΟΣ						1994
ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚ.	ΣΑΒΒΑΤΟ	ΚΥΡΙΑΚΗ	
				1	2	3	
4	5	6	7	8	9	10	
11	12	13	14	15	16	17	
18	19	20	21	22	23	24	
25	26	27	28	29	30	31	

1994	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ						1994
ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚ.	ΣΑΒΒΑΤΟ	ΚΥΡΙΑΚΗ	
1	2	3	4	5	6	7	
8	9	10	11	12	13	14	
15	16	17	18	19	20	21	
22	23	24	25	26	27	28	
29	30	31					

«Ο γκιώνης χαίρεται μες στα χαλάσματα σου, της κουκουβάγιας η φωνή είναι η συντροφιά σου»

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΙΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

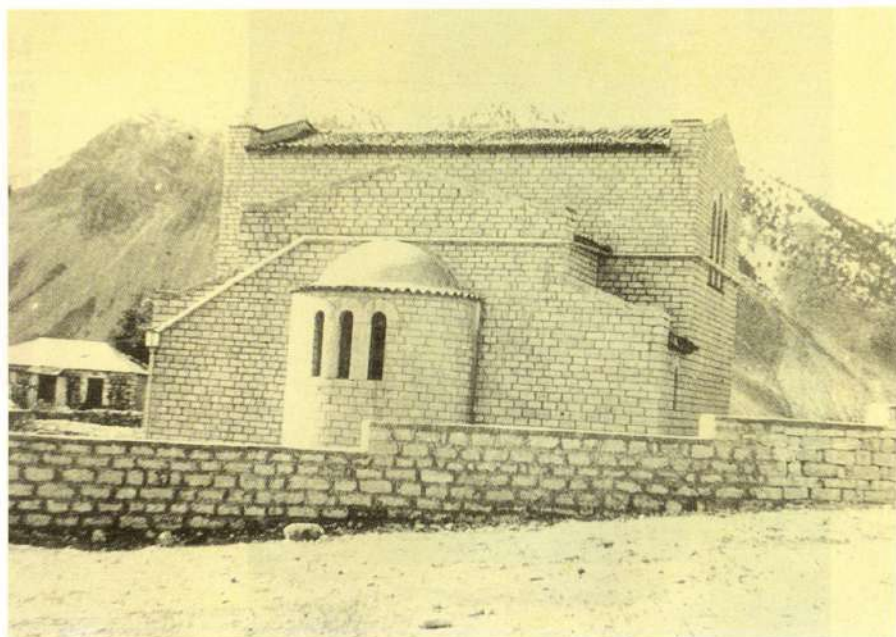
« Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ » ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1976

1994		ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ						1994
ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚ.	ΣΑΒΒΑΤΟ	ΚΥΡΙΑΚΗ		
			1	2	3	4		
5	6	7	8	9	10	11		
12	13	14	15	16	17	18		
19	20	21	22	23	24	25		
26	27	28	29	30				

Το παλιό καμπαναριό του Αη Γιώργη... γρεμίστηκε το 1952...

1994		ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ						1994
ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚ.	ΣΑΒΒΑΤΟ	ΚΥΡΙΑΚΗ		
					1	2		
3	4	5	6	7	8	9		
10	11	12	13	14	15	16		
17	18	19	20	21	22	23		
24	25	26	27	28	29	30		
31								

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΙΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

« Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ » ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1976

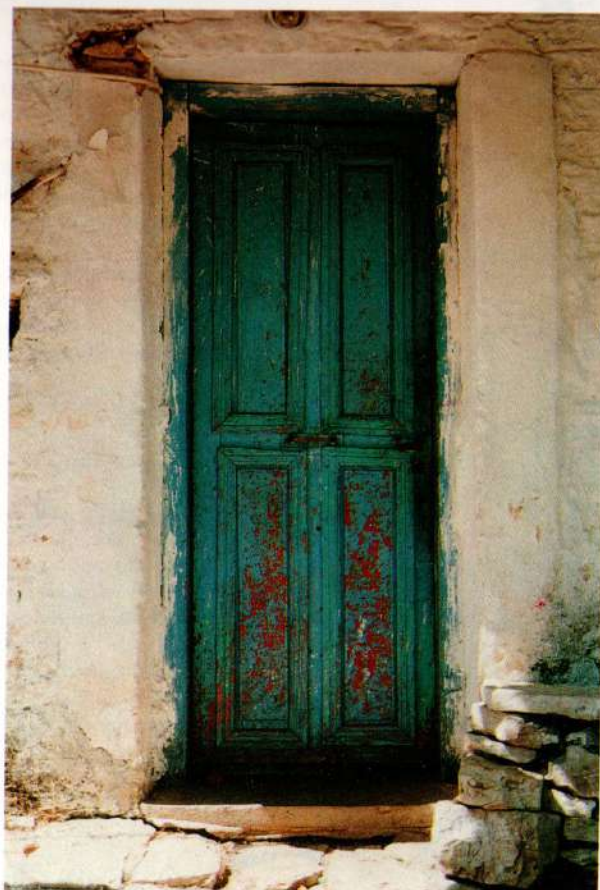

1994	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ						1994
ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚ.	ΣΑΒΒΑΤΟ	ΚΥΡΙΑΚΗ	
	1	2	3	4	5	6	
7	8	9	10	11	12	13	
14	15	16	17	18	19	20	
21	22	23	24	25	26	27	
28	29	30					

« Άκουγες ένα σωρό ψυχές,
χαμόγελα ξεχύνονταν στους δρόμους,
τώρα οι δρόμοι ερήμωσαν
κι οι πόρτες για πάντα σφάλισαν... ».

1994	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ						1994
ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚ.	ΣΑΒΒΑΤΟ	ΚΥΡΙΑΚΗ	
			1	2	3	4	
5	6	7	8	9	10	11	
12	13	14	15	16	17	18	
19	20	21	22	23	24	25	
26	27	28	29	30	31		

« Εικόνες εγκατάλειψης
γεμάτες αναμνήσεις...
ακούς τους ψιθύρους του χτές... ».

Πότε κατοικήθηκε η Μανωλιάσσα δεν το γνωρίζουμε, ο ιστορικός Ν. Περραιβός αναφέρει ότι το 1740 ανήκε στη συμπολιτεία του Σουλίου.

Η εικόνα που παρουσιάζει σήμερα η Μανωλιάσσα σαν οικισμός, είναι εικόνα ενός σύγχρονου ελληνικού οικισμού.

Με τις αλλεπάλληλες καταστροφές δεν κατάφερε να διατηρήσει ολόκληρη την αρχιτεκτονική της παράδοση.

Μέρα με την ημέρα το τοπίο αλλάζει, ο άνθρωπος βάζει το χέρι του, ένα το ένα ότι μαρτυρά το χτες χάνεται, είτε από ανάγκη είτε από άγνοια.

Περπατήσαμε βήμα-βήμα, περιδιαβήκαμε όλο το χωριό από τη μια και την άλλη άκρη και καταγράψαμε ότι απέμεινε όρθιο ή μισογκρεμισμένο.

Απ' όλα αυτά κάναμε μια μικρή επιλογή για να κοσμήσουμε το φτεινό μας ημερολόγιο. Ημερολόγιο γεμάτο από Μανωλιάσσα, δείγματα δημιουργίας των δικών μας ανθρώπων, στοιχεία που έφτιαξε, έπλασε, δημιούργησε ο πατέρας, ο παππούς, ο προπαππούς μας... ο Μανωλιασσίτης. Δεν είχε την οικονομική άνεση ούτε την πολυτέλεια των μέσων να χρησιμοποιήσει ξένα υλικά.

Ήταν αναγκασμένος να ψάξει να βρει ν' ανακαλύψει τα πιο σίγουρα και τα εύκολα υλικά. Κι αυτά ήταν η πέτρα και το ξύλο. Με αυτά έχτισε το μανδρότοιχο, την καλύβα, το σπίτι.

Κάθε χτίσιμο σπιτιού ή κοινοφελούς έργου ήταν σταθμός στην ιστορία της οικογένειας και του χωριού, έωνε όλους τους Μανωλιασσίτες, ήταν ζήντι, δημιουργία, ζωή.

Από το πιο κοντινό νταμάρι μετέφεραν με ζώα ή στις πλάτες την πέτρα στο οικόπεδο. Το λόγο είχε ο τεχνίτης, ο μάστορας που θα πελεκήσει, θα χτίσει, θα πλέξει την πέτρα, θα βάλει την ψυχή του και θα της δώσει ζωή. Συνδετικό υλικό για τις πέτρες δεν έχει, τα δένει η μαστοριά και η γνώση.

Ταπεινά χτίσματα, γεμάτα απλότητα, ομορφιά, δεμένα με το βράχο, το χώρο που γεννήθηκαν, βγαλμένα από τα σπλάχνα του, συνθέτουν μια εικόνα της τοπικής Αρχιτεκτονικής.

Πίσω από φράχτες, ανάμεσα σε δένδρα ή νεώτερες οικοδομές ξεπροβάλουν η παλιά είσοδος, η πέτρινη στέγη με την καπνοδόχο, το αλώνι, η χορταριασμένη αυλή, πέτρινες γωνιές και ολόκληρα ντουβάρια. Δυο παράθυρα ορθώνονται πεισματικά μπροστά στα μάτια μας σαν κάτι ν' ακούμε. Κοντοστεκόμαστε και περιμένουμε μήπως ξεπροβάλλει η νοικοκυρά και μας καλοσορίσει. Μάταια όμως, οι ήχοι και οι εικόνες ήταν από το χτες... Τι κρίμα!

Λίγα σπίτια μένουν ακόμα όρθια απ' αυτά, άλλα κατοικούνται κι άλλα είναι εγκαταλειμένα ή στην καλύτερη περίπτωση είναι χορταποθήκες.

Το παλιότερο χτίσμα στο χωριό είναι ο Ναός της Αγ. Κυριακής άγνωστο πότε χτίστηκε, εκείνο που είναι γνωστό είναι ότι αποτελεί το μοναδικό δείγμα που μαρτυρά την πλούσια αρχιτεκτονική μας παράδοση. Μεγάλοι πέτρινοι όγκοι δημιουργούν τοίχο πάχους περίπου ένα μέτρο. Έχει μια και μοναδική είσοδο, η οποία είναι τοξοτή, πάνω από την οποία υπάρχει εσοχή (τυφλό παράθυρο) που στέφεται με μονοκόμμη τοξοτή πέτρα. Στον ίδιο κάθετο άξονα ένα δίλοβο παράθυρο ολοκληρώνει συνθετικά την πρόσοψη του ναού. Η γυμνή πέτρα προσδίδει την αίσθηση της σταθερότητας, της διάρκειας και της εναρμόνισης με το τραχύ ορεινό τοπίο, ενώ από κοντά φανερώνει τη μαστοριά του τεχνίτη.

Από τα σπίτια το παλιότερο είναι της Σταμάτως και είναι χτισμένο το 1929. Συναντάμε δυο τύπους σπιτιών. Ο πρώτος είναι το απλό ορθογώνιο σε κάτοψη οικοδόμημα χωρισμένο στα δυο. Το ένα μέρος είναι κουζίνα, καθιστικό με τζάκι χωρίς πάτωμα και νταβάνι και το άλλο πιο περιποιημένο με πάτωμα, ταβάνι και μέσα τα κρεβάτια, ο γέικος και άλλα.

Ο δεύτερος τύπος είναι εξέλιξη του πρώτου, δηλαδή διόροφη οικοδομή με κύριο χώρο ζωής το πάνω μέρος, ενώ το «κατώι» λειτουργεί σαν αποθήκη και σταυλός με ξεχωριστή είσοδο από την αυλή.

Υπάρχει πέτρινη σκάλα που οδηγεί στο ανώγειο. Τα παράθυρα είναι μικρά ανοίγματα που καταλήγουν στο πρέκι το οποίο απορροφά το βάρος που μεταφέρουν οι όρθιες πέτρες χτισμένες πάνω σε ελαφρό ημικύκλιο.

Οι στέγες είναι δύρριχτες και γινόταν με μεγάλους κορμούς δένδρων (έλατο, σφεντάμι, ντούσκο...) και σκεπάζονταν με λεπτές πλάκες.

Όλα είναι στοιχεία που μαρτυρούν το χτες, το μεράκι, την ιστορία μας, μένουν όρθια σύμβολα σε πείσμα των καιρών.

Φάχνοντας τιμούμε, γνωρίζουμε καλύτερα τους πατεράδες μας, ανακαλύπτουμε το ίδιο μας τον εαυτό, δεν είμαστε ξεκάρφωτοι.

Επιβάλλεται να γνωρίσουμε το χτες, να διαβάσουμε καλά το παρελθόν για να πατήσουμε γερά στο παρόν και να δημιουργήσουμε υπερήφανοι το αύριο που έτοι κι αλλιώς ανοίγεται μπροστά μας.

Εκτός από τα δείγματα της αρχιτεκτονικής μας παράδοσης το ημερολόγιο συμπληρώνεται και με δυο παλιές φωτογραφίες ιστορικού και λαογραφικού περιεχομένου.

Πιστεύουμε ότι το ημερολόγιο θα στολίσει το σπίτι κάθε χωριανού μας και κάθε φίλου μας και μετά το πέρασμα της χρονιάς.

Οι φωτογραφίες του ημερολογίου που κρατάτε στα χέρια σας, παλιές και καινούργιες, έγχρωμες ή ασπρόμαυρες φέρουν την ίδια πάντα νοσταλγία.

Αθήνα, Νοέμβριος 1993